

Structuurvisie Baggerberging

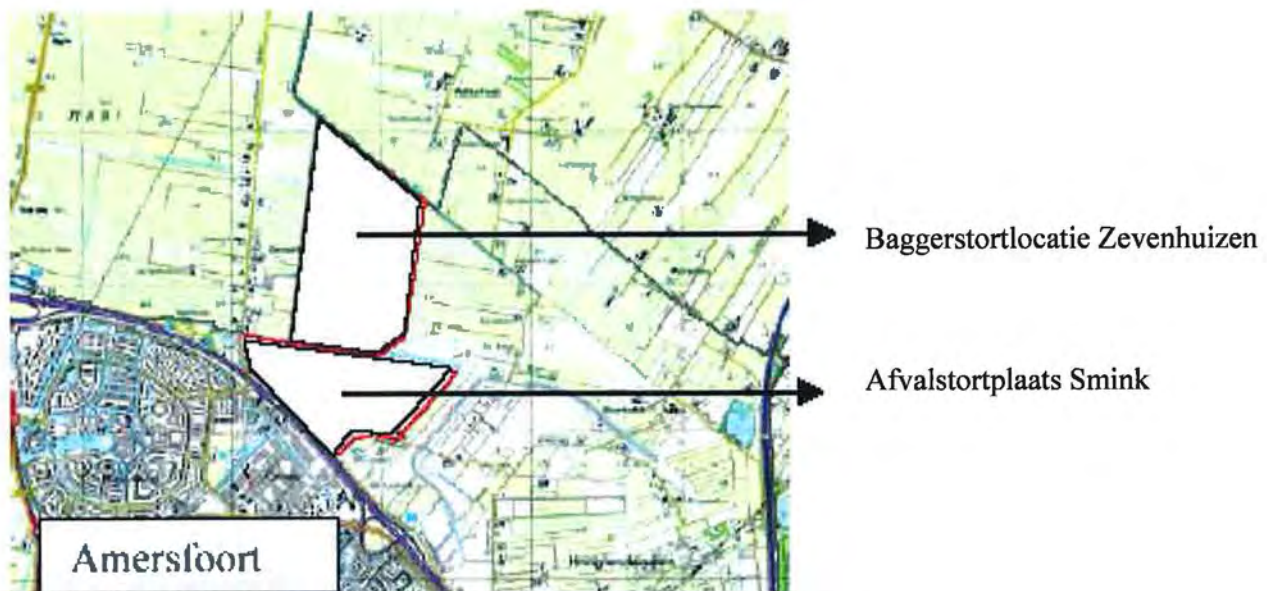
Provincie Utrecht

Vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht op 20 april 2009.

Inhoudsopgave

1. De kaart	3
2. Aanleiding opstellen structuurvisie.....	4
2.1 Alternatieve locatie voor baggerberging	4
2.2 Van streekplan naar structuurvisie	4
2.3 Provinciaal belang	5
3. De alternatieve locatie: afvalstortplaats Smink	6
3.1 Eerdere besluitvorming	6
3.2 Milieueffectrapportage alternatieve locatie.....	7
3.3 Verwezenlijking	7
4. Burgerparticipatie	8
5. Nota van beantwoording.....	9
5.1 Inleiding	9
5.2 Aard van de zienswijzen en wijze van beantwoording	9
5.3 Beantwoording van de zienswijzen.....	9
5.4 Conclusie.....	13

1. De kaart

2. Aanleiding opstellen structuurvisie

2.1 Alternatieve locatie voor baggerberging

Op 1 juli 1994 hebben Provinciale Staten (PS) van Utrecht het vorige streekplan Provincie Utrecht vastgesteld. Door het vaststellen van de Tweede partiële herziening van dit streekplan in 1999 is de locatie Zevenhuizen (gemeente Amersfoort) aangewezen als locatie voor de berging van baggerspecie. De locatie Zevenhuizen is gesitueerd aan de noordzijde van en aansluitend op de afvalstortplaats van het bedrijf Smink. Het bedrijf Smink is tevens initiatiefnemer voor de exploitatie van het baggerspeciedepot.

De Tweede partiële herziening van het streekplan is onherroepelijk geworden bij uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 26 maart 2003, 200202762/1). Deze herziening is nog steeds van kracht voor zover het de aanwijzing van de baggerstortlocatie Zevenhuizen betreft. Bij besluit van 13 december 2004 hebben PS het huidige Streekplan 2005-2015 van de Provincie Utrecht vastgesteld. Aangezien de Tweede partiële herziening op dat moment van zeer recente datum was, is de locatie Zevenhuizen buiten het huidige Streekplan gehouden.

Door een wijziging van artikel 1.2a, lid 1 van de Wet milieubeheer is het uitgangspunt van provinciale zelfvoorziening vervallen. Dit maakt het mogelijk dat verontreinigd baggerspecie ook buiten de provinciegrenzen kan worden gestort. Naar aanleiding van deze wijziging in het beleid is het baggeraanbod voor berging in de provincie Utrecht geactualiseerd.

Mede op basis van het gewijzigde aanbod in te storten bagger, is onderzoek gedaan naar de alternatieve mogelijkheden van verwerking van baggerspecie. Dit onderzoek heeft er uiteindelijk toe geleid dat de firma Smink B.V. het gemeentebestuur en het provinciaal bestuur gevraagd heeft medewerking te verlenen aan het mogelijk maken van een alternatieve locatie voor de berging van baggerspecie.

Het alternatief betreft het uitbreiden van de capaciteit van de huidige afvalstortplaats van Smink met 900.000 m³ ten behoeve van het storten van baggerspecie waarvan de normen voor de interventiewaarden worden overschreden, als bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit.

Gekozen is voor een variant waarbij de vrijkomende baggerspecie door ontwatering wordt ingedikt. Het totale te storten volume neemt hierdoor af. Door beide ontwikkelingen (droge stort vs. natte stort en een kleiner volume) is het mogelijk de baggerspecie te storten op de afvalstortplaats van Smink, grenzend aan de locatie Zevenhuizen. Hiervoor is een herziening van het beleidskader, zoals vastgelegd in paragraaf 8.3 van het Streekplan 2005-2015, nodig.

2.2 Van streekplan naar structuurvisie

Op 1 juli 2008 is de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. In de Wro is de planvorm Streekplan vervangen door de structuurvisie als document om het provinciale beleid in vast te leggen. Het vigerende Streekplan, inclusief de Tweede partiële herziening, is per die datum van rechtswege omgezet in een structuurvisie. Deze visie is wettelijk verplicht op grond van artikel 2.2, lid 1 Wro. Naast deze verplichte visie is in het tweede lid van artikel 2.2 Wro de bevoegdheid opgenomen een structuurvisie vast te stellen voor aspecten van provinciaal ruimtelijk beleid. De voorliggende structuurvisie is een facultatieve structuurvisie op het aspect baggerspecieberging.

In de Wro is bewust afgezien van het opnemen van een uitgebreide regeling ten aanzien van de inhoud van een structuurvisie. Ook is afgezien van het opnemen van uitgebreide procedurebepalingen.

Aangezien voor de realisatie van een baggerspeciedepot een planMER-procedure doorlopen dient te worden, gelden voor deze structuurvisie wel enkele procedurebepalingen. Hier wordt in het volgende hoofdstuk nader op ingegaan.

2.3 Provinciaal belang

Regelmatig baggeren is noodzakelijk om de wateren in de provincie Utrecht op diepte te houden en om de waterkwaliteit te garanderen. Een belangrijk deel van de baggerspecie is verontreinigd en dient te worden verwerkt of gestort.

In diverse beleidsnota's is ingegaan op de noodzaak van het realiseren van voldoende capaciteit voor het storten van de in de provincie Utrecht vrijkomende, verontreinigde baggerspecie. Met de vaststelling van de Tweede partiële herziening van het Streekplan Utrecht heeft deze noodzaak ook in planologische zin zijn beslag gekregen. In de Beleidslijn nieuwe Wro¹ is zowel de aanwijzing van de baggerstortlocatie Zevenhuizen als ook het in exploitatie nemen daarvan voor baggerstort tot provinciaal belang benoemd.

Het bestemmingsplan² en de Milieuvergunning³ voor de locatie Zevenhuizen zijn inmiddels onherroepelijk geworden.

Door de in paragraaf 1.1 beschreven wijziging van de Wet milieubeheer is het mogelijk geworden de in de provincie Utrecht vrijkomende, verontreinigde baggerspecie buiten de provinciegrenzen te storten. Hierbij geldt echter het principe van wederkerigheid van de marktwerking: de capaciteit van baggerberging binnen de grenzen van de provincie Utrecht dient in gelijke mate toegankelijk te zijn voor baggerspecie afkomstig van buiten de provincie. De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft laten weten⁴ dat onder deze condities de baggerspecie die door het Rijk wordt gebaggerd kan worden afgevoerd naar rijksdepots.

Door ontwikkelingen op het gebied van ontwatering van baggerspecie en gewijzigde inzichten in het bergen is het voorgestelde alternatief mogelijk. Wanneer alle publiekrechtelijke toestemmingen voor de alternatieve locatie onherroepelijk zijn geworden, wordt de Tweede partiële herziening van het Streekplan ingetrokken.

Provinciaal belang:

De Provincie Utrecht is verantwoordelijk voor het bieden van een mogelijkheid tot verwerking en storten van baggerspecie binnen haar provinciegrenzen. Op grond van de "Milieueffectrapportage voor plannen voor de alternatieve locatie baggerberging"⁵ (planMER 2008) wijzen PS de afvalstortplaats van Slink (gemeente Amersfoort) aan ten behoeve van baggerstortactiviteiten, naast het storten van afval. De planMER 2008 maakt integraal onderdeel uit van deze structuurvisie.

¹ De Beleidslijn nieuwe Wro, vastgesteld door PS op 23 juni 2008

² Bestemmingsplan Baggerspeciedepot Zevenhuizen 2003, onherroepelijk geworden op 12 juli 2006

³ Milieuvergunning, onherroepelijk geworden op 28 december 2005

⁴ Brief Minister van Verkeer en Waterstaat van 24 januari 2005

⁵ Milieueffectrapport voor plannen voor de alternatieve locatie baggerberging, Provincie Utrecht, april 2008

3. De alternatieve locatie: afvalstortplaats Smink

3.1 Eerdere besluitvorming

Bij het onderzoek dat is uitgevoerd voor de alternatieve locatie is aansluiting gezocht bij het eerdere onderzoek dat is verricht en de eerdere besluitvorming die heeft plaatsgevonden. Voor een goed begrip is een korte samenvatting van de historie van de locatie Zevenhuizen opgenomen.

Bij de keuze voor de locatie Zevenhuizen is niet over één nacht ijs gegaan. Al in het provinciale Baggerbeleidsplan uit 1996 heeft de provincie Utrecht geconstateerd dat er een grote hoeveelheid verontreinigd baggerspecie zal moeten worden gestort. Vanwege het ontbreken van een grootschalige bergingslocatie heeft de provincie Utrecht in samenwerking met Rijkswaterstaat, directie Utrecht en de Stichtse Waterschapsbond het initiatief genomen om voor de keuze van één of meer locaties voor de stort van baggerspecie de procedure voor de milieueffectrapportage te doorlopen.

Het Milieueffectrapport (MER) is in 1996 gepubliceerd⁶. In dit MER zijn tien potentiële locaties geselecteerd en beoordeeld op hun geschiktheid vanuit het oogpunt van milieu. Aansluitend zijn zeven van deze potentieel geschikt geachte locaties opgenomen in het Baggerbergingsplan 1997-2001⁷. De locatie Zevenhuizen is daarbij het meest gunstig beoordeeld voor natuur en leefomgeving en is formeel aangewezen als locatie voor baggerberging.

In 1999 is de locatie Zevenhuizen in de Tweede partiële herziening van het Streekplan aangewezen als locatie voor de berging van baggerspecie.

Parallel aan de beleidsvorming bij de provincie Utrecht, heeft Smink Afvalverwerking B.V. plannen ontwikkeld voor een baggerberging op de locatie Zevenhuizen en hiervoor in 1999 een milieuvergunningaanvraag ingediend. Dit plan ging uit van een zgn. 'omkaderd putdepot'. Vanwege de onduidelijkheid of deze inrichtingsvariant volledig werd gedekt door het locatie-MER uit 1996, is in 2001 een aanvulling op het MER opgesteld, waarin naast de nieuwe inrichtingsvariant rekening is gehouden met het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r., de inspraakreacties, nieuw of herzien beleid en recente ruimtelijke ontwikkelingen. In het aanvullende MER 2001 komt de locatie Zevenhuizen opnieuw als gunstig naar voren⁸.

In december 2001 is de aanwijzing van de locatie Zevenhuizen voor de realisatie van een omkaderd putdepot in een partiële herziening van het Baggerbergingsplan 1997-2001 vastgelegd.

De bezwaren tegen de Tweede partiële herziening van het Streekplan⁹ zijn destijds, in overleg met reclamanten, aangehouden totdat het MER aangevuld was. De Tweede partiële herziening van het Streekplan is bij uitspraak van de Raad van State op 26 maart 2003 onherroepelijk geworden.

In augustus 2002 heeft de provincie de gemeente Amersfoort een aanwijzing¹⁰ gegeven om het bestemmingsplan voor de locatie Zevenhuizen te herzien. Dit bestemmingsplan¹¹ heeft de gemeenteraad van Amersfoort in augustus 2003 vastgesteld.

⁶ Provincie Utrecht, Milieueffectrapport Baggerberging Utrecht, Utrecht, 1996

⁷ Provincie Utrecht, Baggerbergingsplan 1997-2001, Utrecht, 2001

⁸ Provincie Utrecht, Aanvulling Milieueffectrapportage Baggerberging Utrecht, 2001

⁹ Provincie Utrecht, Tweede partiële herziening Streekplan, Utrecht, 1999

¹⁰ Op 27 augustus 2002 ex artikel 37, vierde en vijfde lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening

¹¹ Zie 1

3.2 Milieueffectrapportage alternatieve locatie

Sinds september 2006 zijn de Wet milieubeheer en het hieraan gekoppelde Besluit m.e.r. 1994 gewijzigd. Daarmee is het verplicht om voorafgaand aan besluiten door een overheid over bepaalde plannen een milieueffectrapportage (planMER) op te stellen. Het gaat daarbij om plannen die (uiteindelijk) kunnen leiden tot concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu.

Met de komst van het Besluit bodemkwaliteit per 1 juli 2008 voor het toepassen van grond en baggerspecie buiten oppervlaktewater is er geen sprake meer van klasse 3 en 4 baggerspecie. Het uitgangspunt blijft dat alleen baggerspecie die niet toepasbaar is, gestort mag worden. Door de nieuwe normstelling in het Besluit bodemkwaliteit is het nog onduidelijk of de hoeveelheid te storten baggerspecie af zal nemen ten opzichte van voor de komst van het Besluit bodemkwaliteit.

In artikel 18.3 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. 1994 is vastgelegd dat de activiteit "wijziging of uitbreiding van een inrichting bestemd voor het beheer van afvalstoffen" m.e.r.-beoordelingsplichtig is. Als drempel is in genoemde bijlage opgenomen het storten of opslaan van 250.000 m³ of meer, klasse B baggerspecie als bedoeld in het Besluit Bodemkwaliteit. Aangezien het bij het voorgenomen initiatief gaat om maximaal 1,6 miljoen m³ klasse 3 en 4 baggerspecie die na ontwatering kan worden ingedikt tot maximaal 900.000 m³, wordt hier ruim aan voldaan. Als kaderstellende wettelijk en bestuurrechtelijk verplicht plan wordt genoemd de structuurvisie (voorheen het Streekplan).

Dit betekent dat voor het voorliggende alternatief een planMER opgesteld dient te worden. Dit planMER is inmiddels opgesteld. Dit planMER maakt als onderbouwing integraal onderdeel uit van deze structuurvisie.

In dit planMER is de alternatieve locatie getoetst aan het destijds doorlopen selectieproces. De kern van het planMER is de beoordeling van de te verwachten effecten van de alternatieve locatie ten opzichte van de al vergunde locatie Zevenhuizen.

Geconcludeerd wordt dat de berging van specie op de bestaande afvalstortplaats vanuit het milieu over het geheel genomen gunstiger wordt beoordeeld dan berging op de locatie Zevenhuizen. Berging op de bestaande afvalstortplaats geeft geen of nauwelijks effecten op natuur, landschap en cultuurhistorie, dit in tegenstelling tot de realisering van een inrichting op de 'nieuwe' locatie Zevenhuizen.

Rond de bestaande afvalstortplaats staan meer woningen binnen een zone van 500 meter dan bij de locatie Zevenhuizen. Deze woningen liggen echter ook op korte afstand van de A1 (deels zelfs aan de andere kant) en de bestaande afvalstortplaats zorgt ook in de huidige situatie al voor verstoring. Hierdoor zal de bijdrage van het bergen van bagger aan de al aanwezige verstoring beperkt zijn.

3.3 Verwezenlijking

Ingevolge artikel 2.2, lid 2 Wro geven PS in de structuurvisie aan op welke wijze de daarin voorgenomen ontwikkelingen worden verwezenlijkt waarbij in ieder geval wordt aangegeven welke ter beschikking staande ruimtelijke instrumenten worden ingezet.

Tussen het gemeentebestuur van Amersfoort en Gedeputeerde Staten zijn inmiddels bestuurlijke afspraken gemaakt over de realisatie van de baggerberging op de huidige afvalstortplaats van Smink. Op basis van de afspraken kan vooralsnog volstaan worden met het vaststellen van deze structuurvisie. De gemeente Amersfoort is inmiddels gestart met de voorbereidingen voor het opstellen van een bestemmingsplan op basis waarvan de berging van baggerspecie op de afvalstortplaats in planologische zin mogelijk wordt gemaakt. Dit wordt vormgegeven door een herziening van het Bestemmingsplan Lindeboom.

Nadat bedoelde herziening van het bestemmingsplan onherroepelijk is geworden en alle andere benodigde publiekrechtelijke toestemmingen onherroepelijk zijn, wordt de Tweede partiële herziening van het Streekplan Utrecht ingetrokken.

4. Burgerparticipatie

Op grond van artikel 2.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is in de structuurvisie aangegeven op welke wijze burgers en maatschappelijke organisaties bij de voorbereiding daarvan betrokken zijn.

De procedure is hieronder schematisch weergegeven:

7 oktober 2008	GS stellen ontwerp structuurvisie vast.
23 okt – 3 dec 2008	ontwerp structuurvisie inclusief planMER worden ter inzage gelegd gedurende 6 weken. Iedereen kan gedurende deze termijn zienswijzen indienen tegen het ontwerp.
18 nov. 2008	Hoorzitting PS en GS over ontwerp structuurvisie gedurende de periode van ter inzage legging
dec, jan en feb 2009	Verwerking van ingekomen zienswijzen op ontwerp structuurvisie in concept Nota van beantwoording
24 feb. 2009	GS stellen concept Nota van beantwoording vast.
6 april 2009	behandeling concept Nota van Beantwoording in commissie RGW (met uitnodiging van comissie MME).
20 april 2009	PS stellen structuurvisie incl. Nota van beantwoording vast en maken deze bekend (ter inzage legging 4 mei t/m 12 juni 2009).

De data zijn tijdig bekend gemaakt door middel van het plaatsen van een advertentie in huis aan huis bladen en door aankondiging op de provinciale website en de gemeentelijke website van Amersfoort.

5. Nota van beantwoording

5.1 Inleiding

De Nota gaat over de zienswijzen die zijn ingediend tegen het Ontwerp van de Structuurvisie Baggerberging Provincie Utrecht (hierna: het Ontwerp). Het Ontwerp is op 7 oktober 2008 vastgesteld door GS. Het advies van de PPC (brief 24 september 2008: positief advies; geen nadere opmerkingen) is bij dit besluit betrokken.

Het Ontwerp heeft, na voorafgaande publicatie, ter inzage gelegen van 23 oktober t/m 3 december 2008 op het Provinciehuis Rijnsweerd en op de gemeentehuizen te Amersfoort, Bunschoten en Nijkerk. Gedurende deze periode kon iedereen bij PS zienswijzen tegen het Ontwerp indienen. Op 18 november 2008 hebben PS (voorzitter van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water) en GS (gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling en gedeputeerde Milieu) gezamenlijk een hoorzitting georganiseerd. Hiervan hebben twee personen gebruik gemaakt. Beiden hebben hun bezwaren tegen het Ontwerp toegelicht.

De insprekers op de hoorzitting hebben beide een zienswijze tegen het Ontwerp ingediend. Het betreft de heer J.J.W. van Wegen, fractievoorzitter van de Burger Partij Amersfoort en de heer H.R. Kranenberg, inwoner van Bunschoten. Het Waterschap Vallei en Eem heeft schriftelijk laten weten dat het voorliggende plan aansluit bij de visie van het Waterschap en dat zij daarom geen zienswijze heeft ingediend. Van andere personen of instanties zijn geen reacties binnengekomen.

5.2 Aard van de zienswijzen en wijze van beantwoording

De zienswijzen die bovenstaande personen hebben ingediend, hebben betrekking op verschillende onderwerpen t.w. de Wm-vergunning (en voorschriften), locatiekeuze, bergingsnoodzaak en algemene verantwoordelijkheid. Voor de beantwoording hebben we de zienswijzen naar bovengenoemde onderwerpen ingedeeld. De zienswijzen zijn verwoord in negen vragen/reacties (1 van de heer van Wegen en 8 van de heer Kranenberg) die worden beantwoord volgens het volgende stramien.

Samenvatting zienswijze: hier wordt de (deel)zienswijze inhoudelijk samengevat.

Reactie GS: hier wordt de reactie op de (deel)zienswijze verwoord. Dit is een reactie van GS aan PS en dus nog niet de definitieve reactie van de provincie. Het definitieve standpunt wordt pas ingenomen wanneer PS de Structuurvisie baggerberging inclusief de Nota van beantwoording vaststellen (mei 2009).

Advies GS: hier adviseren GS aan PS of de zienswijzen aanleiding geven tot aanpassing van het Ontwerp. Ook hier geldt dus dat het nog niet gaat om een definitief standpunt van de provincie.

5.3 Beantwoording van de zienswijzen

Zienswijze nr. 1 is van de heer J.J.W. van Wegen

Zienswijze nr. 2 t/m 9 zijn van de heer H.R. Kranenberg.

A. WM-VERGUNNING EN -VOORSCHRIFTEN.

Zienswijze 1.

Samenvatting: In het Besluit van GS van 21 oktober 2008 inzake "Berging van baggerslib op de afvalberg Smink te Amersfoort" (Wm-vergunning) wordt onvoldoende tegemoet gekomen aan de eerder ingediende bezwaren.

- herkomst van baggerslib is niet duidelijk
- bemonstering van vrachten door eigen werknemers (mogelijk niet eens gecertificeerd) is niet aanvaardbaar (als een slagersjongen die het vlees van zijn eigen baas (goed)keurt)
- de vergunningvoorschriften geven geen inzicht in aard en concentratie van het verontreinigd materiaal dat gestort zal gaan worden; ook blijkt uit de beschikking niet dat er adequaat onderzoek is verricht naar de giftigheid, verspreiding en het gevaar voor de volksgezondheid van het droge baggerslib
- de beschikking voldoet niet aan de richtlijnen 97/11 en 2001/42 van de Europese Commissie

Reactie GS: Deze zienswijze heeft geheel betrekking op de vergunning krachtens de Wet milieubeheer voor het storten van buiten de inrichting afkomstige afvalstoffen, inclusief baggerspecie, en diverse afvalgerelateerde activiteiten welke wij reeds hebben verleend op 21 oktober 2008 in een aparte procedure. Tegen deze vergunning is beroep aangetekend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State waardoor dit beroep thans onder de rechter is. Omdat de zienswijze geen betrekking heeft op de Structuurvisie en wij geen uitspraken doen over de milieuhygiënische aspecten zolang deze zaak onder de rechter liggen, gaan wij er hier niet op in.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 2.

Samenvatting: Smink moet zich houden aan het uitvoeren van de vergunningen en niet marchanderen met het milieu. Smink probeert zich te onttrekken aan de droogleggingseisen. Door de voorgenomen uitbreiding van de stort wordt de berg te hoog en de druk te groot waardoor Smink niet meer aan de droogleggingseisen kan voldoen. Gevolg is dat extra verontreiniging in het grondwater terecht komt. Dit druist tegen alle regels van het stortbesluit in en kan daarom niet worden getolereerd. Verder kan droge bagger in de stort schijnwaterspiegels veroorzaken waardoor zuur percolatiewater in het oppervlaktewater terecht komt.

Reactie GS: Ook deze zienswijze heeft geheel betrekking op de vergunning krachtens de Wet milieubeheer en niet op de Structuurvisie. Bij de behandeling van de zienswijzen in de considerans van de Wet milieubeheervergunning, medio 2008, is een soortgelijke zienswijze tevens ongegrond verklaard. Zie verder onze reactie op zienswijze 1.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 3.

Samenvatting: In de planMER staat feitelijk weinig over geur. De kans dat Smink werkelijk aan geurnormen voldoet, is dus erg onwaarschijnlijk. Nader onderzoek is gewenst. De structuurvisie moet niet definitief gemaakt worden alvorens alle vragen zijn opgelost en vooral de mogelijk te verwachten gezondheidsklachten NU te onderzoeken door b.v. de GGD.

Reactie GS: Ook deze zienswijze heeft betrekking op de vergunning krachtens de Wet milieubeheer, waarin de geurproblematiek uitgebreid aan de orde is gekomen, en niet op de Structuurvisie. Bij de behandeling van de zienswijzen in de considerans van de Wet milieubeheervergunning, medio 2008, is een soortgelijke zienswijze ongegrond verklaard. Zie verder onze reactie op zienswijze 1.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

B. LOCATIEKEUZE

Zienswijze 4.

Samenvatting: Er is geen objectieve keuze gemaakt voor de berging van verontreinigde specie bij Smink. Daarom ligt er nu geen objectief gefundeerde ontwerp structuurvisie op tafel (geen neutrale

besluitvorming). De geschiedenis van de afgelopen 10 jaar (in de brief uitgebreid uiteen gezet) wijst dit uit. De provincie verschuilt zich, voor het *moeten* bergen van bagger bij Zevenhuizen/Smink, achter de minister: het principe van wederkerigheid. Ten onrechte. De provincie heeft willens en wetens deze constructie bedacht en geen echt onderzoek gedaan naar echte alternatieven. De provincie en de gemeente hebben een duidelijke politieke keuze gemaakt: bagger komt in Vathorst. Er is nooit openlijk onderzocht wat de mogelijkheden zijn om – na de deal met minister Peijs in 2005 die had toegezegd 4 mln m3 bagger in rijksdepots te verwerken - de resterende 1,6 mln m3 bagger op andere wijze te verwerken dan via Smink of buiten de provincie.

Reactie GS: Het ontwerp van de structuurvisie is mede gebaseerd op een daartoe uitgevoerd planMER. De Commissie voor de m.e.r. heeft op 19 december 2007 advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen planMER. Op 6 augustus 2008 heeft de Commissie voor de m.e.r. het opgestelde planMER getoetst aan haar eigen advies. De Commissie heeft het planMER getoetst aan de wettelijke vereisten en de definitieve notitie Reikwijdte en Detailniveau (jan. 2008) en is van oordeel dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is. De Commissie voor de m.e.r. is een onafhankelijke bij wet ingestelde commissie en staat geheel los van de provincie Utrecht.

In het MER uit 1996 zijn voor tien potentiële locaties put- en/of landdepots met elkaar vergeleken. Zeven van de potentieel geschikt geachte locaties zijn opgenomen in het Baggerbergingsplan 1997-2001. De locatie Zevenhuizen is daarbij het meest gunstig beoordeeld voor natuur en leefomgeving en is formeel aangewezen als locatie voor baggerberging. Hiervoor is ook het Streekplan herzien. In 2001 is het MER aangevuld. Het beoordelingskader uit de aanvulling MER Baggerberging Utrecht (2001) is gebruikt in het planMER 2008. Het beoordelingskader is geactualiseerd aan de hand van het gewijzigde aanbod en relevant nieuw beleid en wet- en regelgeving sinds 2001.

Het planMER biedt voldoende informatie om onderbouwd een keuze te maken voor een locatie die afwijkt van de bestaande locatiekeuze uit de Tweede partiële herziening van het Streekplan (1999), te weten Zevenhuizen.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 5.

Samenvatting: Een Masterplan moet ontworpen worden voor dit gebied waarin alle belangen zorgvuldig worden afgewogen. De provincie moet hiervan de voortrekker zijn. Op 1,5 km2 oppervlak strijden de volgende belangen om voorrang: Vinex locatie Vathorst, Baggerbergingsplan 1997-2001 (nu: ontwerp-structuurvisie baggerberging), Nota Ruimte 2006 en verkeersproblematiek A28-A1.

Reactie GS: Een Masterplan is niet aan de orde. Er heeft een Ontwerp van de Structuurvisie Baggerberging ter inzage gelegen. De keuze voor het bergen van bagger op de afvalstortplaats is gebaseerd op de uitgevoerde milieueffectrapportage voor plannen (planMER 2008). De planMER 2008 is opgesteld als een aanvulling op de reeds eerder uitgevoerde mer-studies in 1996 en 2001 voor het zoeken naar de meest geschikte locatie voor baggerberging.

De aan het Ontwerp van de Structuurvisie ten grondslag liggende MER-studies voldoen aan de daaraan te stellen eisen zodat zij voldoende basis bieden om als onderleggers van deze beslissing, aanwijzing van een alternatieve baggerberging, te kunnen dienen.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 6.

Samenvatting: Wij vinden dat de voorziene baggerberging niet planologisch inpasbaar is vanwege de schadelijke effecten op de omgeving. De uitgangspunten van de Nota Ruimte zijn ondergeschikt gemaakt aan de economische belangen.

Reactie GS: De uitgangspunten van de Nota Ruimte zijn, voor zover relevant, verwerkt in het Streekplan en de Streekplanuitwerkingen. Bij nieuw beleid is het economisch belang één van de te betrekken relevante belangen bij het doorhakken van knopen. Zoals hiervoor onder de zienswijze 5 is weergegeven is de planologische inpasbaarheid mede gebaseerd op de uitgevoerde MER-studies.

De alternatieve locatie voor baggerberging op de bestaande afvalstortplaats is verdedigbaar vanuit de afwegingen en keuzes die zijn gemaakt tijdens het selectieproces in het MER uit 1996 en de aanvulling hierop uit 2001. De alternatieve locatie voldoet aan de meeste van de destijds gebruikte selectiecriteria. De bestaande afvalberging voldoet uiteraard niet aan het gehanteerde capaciteitscriterium van minimaal 2 miljoen m³ te bergen baggerspecie. Op basis van het bijgestelde actuele aanbod en uitgaande van een revisie van de milieuvergunning is de afvalberging nu wel een reële oplossing geworden.

Uit het MER dat is opgesteld ten behoeve van de milieuvergunningaanvragen blijkt dat de versterking van de omgeving per saldo niet toeneemt als gevolg van het bergen van bagger op de afvalberging.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

C. BERGINGSNOODZAAK

Zienswijze 7.

Samenvatting: Er is geen noodzaak de bagger in locatie Lindeboomseweg te verwerken (behalve wellicht ter vermindering van mogelijk te betalen (tweede?) schadevergoeding aan Smink. De gemaakte afspraken tussen de provincie, de gemeente Amersfoort en Smink en mogelijke gevolgen van de gemaakte afspraken moeten worden onderzocht en openbaar gemaakt alvorens de structuurvisie definitief wordt.

Reactie GS: Zoals in het Ontwerp van de Structuurvisie is aangegeven is de Wet milieubeheer gewijzigd. Hierdoor is het mogelijk geworden de in de provincie Utrecht vrijkomende, verontreinigde baggerspecie buiten de provinciegrenzen te storten. Hierbij geldt echter het principe van wederkerigheid van de marktwerking: de capaciteit van baggerberging binnen de grenzen van de provincie Utrecht dient in gelijke mate toegankelijk te zijn voor baggerspecie afkomstig van buiten de provincie. De Minister van Verkeer en Waterstaat heeft laten weten¹² dat onder deze condities de baggerspecie die door het Rijk wordt gebaggerd kan worden afgevoerd naar rijksdepots.

De provincie is verantwoordelijk voor het bieden van een mogelijkheid tot verwerking en storten van baggerspecie (maximaal 1,6 miljoen m³ regionale baggerspecie) binnen haar provinciegrenzen. Deze noodzaak staat derhalve geheel los van de in de zienswijzen genoemde schadevergoeding aan Smink. De provincie heeft overigens geen schadevergoeding betaald aan Smink.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

D. EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID.

Zienswijze 8.

Samenvatting: Smink kan zijn eigen verantwoordelijkheid nemen en kiezen voor niet-uitbreiden. Vathorst is een woonwijk geworden. Er wonen binnenkort 20.000 tot 40.000 mensen in de onmiddellijke nabijheid. Verwijzen naar het argument dat de stad naar haar is toegegroeid is te makkelijk en buiten de werkelijkheid.

Reactie GS: Met de structuurvisie wordt gewerkt aan het planologisch mogelijk maken van een *verhoogde* afvalberging welke nodig is om 900.000 m³ bagger, die tot nu toe bestemd was voor Zevenhuizen, te kunnen bergen. De capaciteit van de stortplaats wordt uitgebreid door de stortplaats 5 meter te verhogen (niet in horizontale zin uitbreiden). In aansluiting hierop is de gemeente bezig het bestemmingsplan aan te passen. De provincie heeft op 21 oktober 2008 een nieuwe Wm-vergunning

¹² Brief Minister van Verkeer en Waterstaat van 24 januari 2005

afgegeven. Zowel voor de structuurvisie als voor de Wm-vergunning is een MER opgesteld. In de planMER 2008 is geconcludeerd dat de milieueffecten van de alternatieve berging, op de stortplaats, gunstiger zijn dan die van Zevenhuizen. Met de nieuwe locatie is derhalve in milieuhygiënisch opzicht een verbetering bewerkstelligd.

Zie verder eerdere reacties van GS.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

Zienswijze 9.

Samenvatting: De provincie Utrecht moet haar verantwoordelijkheid nemen en de belangen van de bewoners vertegenwoordigen. Minimaal moet de provincie Utrecht haar onderzoeken volledig laten zijn. Ambtenaar en politicus moeten weloverwogen nadenken als de gezondheid van 20.000 tot 40.000 bewoners op het spel staat en de oplossing eigenlijk voorhanden ligt: De structuurvisie wordt niet definitief en Amersfoort zet geen bestemmingswijziging in.

Reactie GS: De provincie neemt haar verantwoordelijkheid in deze. Bij de locatiekeuze moeten niet alleen de belangen van de bewoners van Vathorst worden betrokken (welke ook zijn afgewogen en verwerkt in de Wm-vergunning), maar ook alle andere relevante belangen, zoals bijvoorbeeld de noodzaak tot het bergen van bagger. Zoals bij zienswijze 7 is vermeld, is de provincie er verantwoordelijk voor te zorgen dat vrijkomende bagger binnen haar grenzen kan worden geborgen. Zij heeft hier invulling aan gegeven, aanvankelijk door de aanwijzing van Zevenhuizen en momenteel door het scheppen van de voorwaarden voor de alternatieve locatie stortplaats Smink waarvoor afspraken zijn gemaakt met Amersfoort, Smink en de Minister van Verkeer en Waterstaat.

Advies GS: geen aanleiding tot aanpassing.

5.4 Conclusie.

De negen zienswijzen, zoals hierboven verwoord en weerlegd, geven geen aanleiding tot het aanpassen van de Ontwerp-structuurvisie die GS op 7 oktober 2008 hebben vastgesteld. De eerste drie zienswijzen hebben bovendien betrekking op de Wet milieubeheervergunning en niet op de Ontwerp-structuurvisie en kunnen op basis hiervan ongegrond worden verklaard.